

Voortvarend te werk was het thema van het vorige college. Helaas werd dat niet altijd in de praktijk gebracht. Dit college heeft sommige thema's wel voortvarend opgepakt, denk bijvoorbeeld aan de verhuizing van Uitsmijters. De D66-fractie heeft waardering voor de manier waarop het college daaraan heeft gewerkt. Er blijven echter nog grote uitdagingen bestaan. Het nadeel van voortvarend te werk gaan kan daarbij ook zijn dat men 'te ver voor de troepen uitloopt' en daardoor sommige mensen verliest of grote onrust veroorzaakt, denk bijvoorbeeld aan het dossier Soweco.

Bij de begrotingsbehandeling vroegen wij ons af: Is het gezien de nog steeds wankelende financiële positie verantwoord om douceurtjes uit te delen als het afschaffen van de hondenbelasting en een proef met het gratis parkeren? En: Het langjarig financieel perspectief is positief, maar hoe zeker is dat?

Met verbazing hebben we dan ook gezien dat amper twee weken na het vaststellen van de begroting diezelfde begroting achterhaald bleek. D66 heeft al meerdere keren gewezen op het realistisch begroten. Nu blijkt bijvoorbeeld dat een begrote besparing op het leerlingenvervoer niet gehaald wordt. Je kunt jezelf rijk rekenen, maar dan kom je achteraf toch bedrogen uit. Nieuwe bezuinigingen zijn inmiddels aangekondigd.

Dit lijkt daarom opnieuw een perspectiefnota zonder veel perspectief. Het is wellicht de dunste perspectiefnota ooit, zonder de bijlage blijven er hooguit 60 pagina's over. Dat is wellicht een uitvloeisel van de programma's. Het heeft sinds de gemeenteraadsverkiezingen een jaar geduurd voordat de programma's klaar waren. Het resultaat is wat D66 betreft teleurstellend. De programma's blijven over het algemeen steken in algemeenheden, neem bijvoorbeeld het doel 'In 2022 ontwikkelen 0- tot 23-jarige Almeloërs hun talenten beter op voorscholen'. Dit roept allerlei vragen op. Wat is beter? Hoe gaan we daaraan werken?

Bestuur en organisatie

Zoals gezegd was de inkt van de begroting nog niet droog of nieuwe tekorten werden bekend. In deze perspectiefnota is de nota kapitaalgoederen wel verwerkt, maar deze is door de raad nog niet vastgesteld, dat gebeurt in de volgende raadsvergadering. Heeft de organisatie wel voldoende grip op dit soort onderwerpen vragen wij ons af. Of is de organisatie door de reorganisatie te veel met zichzelf bezig, in verwarring. Ook vraagt D66 zich af hoe het nu staat met de organisatieontwikkeling. Het proces is niet aan de raad, maar de financiën wel degelijk.

D66 maakt zich ook zorgen over de manier waarop het debat in de gemeenteraad gevoerd wordt. Vanaf het begin van deze raadsperiode is het debat gepolariseerd. Daar is niet één oorzaak voor aan te wijzen. Misschien het uit een uiting van de polarisatie in de samenleving. Een coalitie kan in de raad een meerderheid van 19 zetels hebben, maar dat is een smalle basis. En dan hebben we het nog niet over het feit dat de helft van de inwoners bij de gemeenteraadsverkiezingen niet heeft gestemd.

Een stad draait niet om het gemeentebestuur, maar in het gemeentebestuur en in het stadhuis

moet het wel om de stad draaien. En er gebeurt veel in Almelo. We hebben bedrijven die nationaal en internationaal bekend zijn. In de zomer is in Almelo bijna elk weekend wat te doen. En toch hebben ondernemers soms het gevoel dat ze door het gemeentebestuur voor de voeten worden gelopen of denken inwoners dat er niet naar ze wordt geluisterd. De omgevingswet gaat niet alleen om het bundelen van ruimtelijke wetgeving, maar vooral om een mentaliteitsverandering binnen het ambtelijk en bestuurlijk apparaat van de gemeente. De ambities op papier staan er wel, er zijn mooie stappenplannen, maar de praktijk blijkt soms toch weerbarstig.

D66 zal de voortgang en beoogde (cultuur-) veranderingen blijven monitoren op de toegevoegde waarde voor burgers, ondernemers en het bestuurlijk apparaat. Uitgangspunten zijn; transparante en bredere democratische beleidsvorming, betrokkenheid van de samenleving en breder gedragen besluiten dan alleen de minimale coalitiemeerderheid, de integrale benadering en effecten van voorgenomen veranderingen en het functioneren van het bestuurlijke apparaat in termen van toegankelijkheid, procesmatig beheer en bijvoorbeeld de kwalitatieve en kwantitatieve bezetting (vast, flex, inhuur) en kosten.

Lasten

De woonlasten in Almelo zijn relatief hoog in vergelijking met andere gemeenten, dat geldt zeker voor eenpersoonshuishoudens. Toch zijn dit jaar de tarieven met 3,5% verhoogd, ondanks de belofte in het coalitieakkoord om de lasten niet met meer dan het inflatiepercentage te verhogen. D66 gaat ervan uit dat dit komende jaren niet opnieuw gebeurt.

Onderwijs

Onderwijs is de belangrijkste aanjager van kansengelijkheid en persoonlijke ontwikkeling. We willen dat iedereen kansen krijgt voor zijn toekomst, ongeacht zijn afkomst. Onderwijs is bovendien essentieel voor het ontwikkelen van sociale vaardigheden en mondige mensen en voor het bevorderen van verbinding en dialoog. Onderwijs kan daarmee ook een antwoord zijn op de groeiende tweedeling. Dat begint dicht bij huis, op de basisschool en op het voortgezet onderwijs. Daar wordt de basis gelegd.

Toch heeft ongeveer 1 op de 9 Nederlanders tussen de 16 en 65 jaar moeite met lezen en schrijven. In onze samenleving is het moeilijk om mee te doen zonder basiskennis van de Nederlandse taal. Van de mensen die moeite hebben met lezen en schrijven, is bijvoorbeeld de helft werkloos. Er is al beleid op het gebied van laaggeletterdheid, maar is het effectief genoeg?

Zorg

D66 onderschrijft het idee dat de overheid uit moet gaan van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners. Dat moet echter niet omslaan in een overheid die zich volledig terugtrekt, waarbij de boodschap is 'u zoekt het zelf maar uit'.

Het hele programma Zorg lijkt uit te gaan van budgetten en aanbod van zorg. De inwoner en de hulpvraag lijkt volledig naar de achtergrond te zijn verdwenen. D66 maakt zich dan ook zorgen over sommige geformuleerde doelen in het programma Zorg. Het eerst genoemde doel is bijvoorbeeld 'Gebruiken inwoners minder maatwerkgzorg'. De ingeboekte taakstellingen lijken dit effect verder te versterken. D66 is daarom geen voorstander van een maatregelenplan 3 voor het sociaal domein zoals het college dat als zoekrichting in de perspectiefnota benoemt.

Eén oplossing is wat D66 betreft het verminderen van de bureaucratie in het sociaal domein. Voor zorgaanbieders is de bureaucratie een groot probleem en ook de wijkteams hebben er last van, zo blijkt uit het onderzoek van de rekenkamer. Het organiseren van zogeheten

schrapsessies kan uitkomst zijn voor het verminderen van de bureaucratie.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is voor ons allemaal een centrale opgave. Bij elk voorstel in het fysiek domein zou ook aandacht moeten zijn voor de gevolgen voor natuur en milieu. Anders dan tijdens de vorige collegeperiode lijkt dit college hiermee ook daadwerkelijk aan de slag te gaan. Er zijn daarbij ook concrete maatregelen aangekondigd. Dat is goed; alleen wachten op initiatieven uit de samenleving is niet voldoende. Daar waar de gemeente echt de voortrekkersrol neemt, gaat de verduurzaming vele malen sneller dan daar waar het alleen aan de markt of de samenleving is overgelaten. Met een revolverend fonds zetten we een eerste stap, maar er is meer nodig.

In het programma Duurzaamheid staat dat Almelo beter bestand moet zijn tegen wateroverlast en hittestress. Het college wil daarom meer groen aanleggen en minder verhard terrein in de openbare ruimte. Dat is prima, maar het heeft minder effect als inwoners vervolgens hun tuinen vol met tegels leggen. D66 pleit bijvoorbeeld voor het onttregelen van schoolpleinen.

Het wordt ook tijd voor een geactualiseerde watervisie. De gemeente kan die integraal met het waterschap vaststellen en daar vervolgens een uitvoeringsplan bij vaststellen. Bijvoorbeeld in de Bornsestraat wordt nu het riool vervangen, maar er komt geen gescheiden systeem, maar gewoon weer een ouderwets samengesteld systeem. Op deze manier blijven de oudere stadsdelen na rioolvervanging voor lange tijd niet klimaatbestendig.

D66 maakt zich zorgen over de doorgaande afname van de biodiversiteit en de hoeveelheid planten en dieren per soort. De insectenhoeveelheid is gedecimeerd vergeleken met een aantal decennia terug. De basis van de voedselketen dreigt zo te verdwijnen. Dat raakt ons mensen direct door toename van plagen, slechte bestuiving van land- en tuinbouwgewassen, enz. Almelo zou op Twentse/Landelijke schaal herstelafspraken kunnen maken met relevante partijen. Vooral met de boeren, die alleen nog maar cultuursteppe hebben in plaats van de bloemrijke hooilanden zoals we die vroeger hadden. Houtwallen met wilddekking zijn praktisch verdwenen. Landbouw moet weer in balans komen met de natuur. Nu is er sprake van ernstige rooibouw.

Tijdens de begrotingsbehandeling in 2017 heeft D66 ervoor gepleit om de het onderhoudsniveau in de openbare ruimte niet nog verder te verlagen. Een motie van D66 is toen aangenomen. Met zorg ziet D66 daarom dat het college het beheer van de openbare ruimte als een van de zoekrichtingen voor ombuigingen voorstelt.

Binnenstad

Er wordt hard gewerkt aan de binnenstad en de verbetering wordt daarmee nu zichtbaar. Ook ligt er een visie voor de binnenstad die met inwoners en ondernemers is vastgesteld. Alleen daarmee zijn we er nog niet: papier is geduldig en het komt aan op de uitvoering. Heldere keuzes moeten worden gemaakt. Wat D66 betreft wordt de parkeergarage aan het stadhuisplein gesloopt. De parkeergarage past niet meer bij de vernieuwde binnenstad en levert bovendien niets op. Hetzelfde geldt voor het busstation aan de Wierdensestraat. Maak er een mooi park van!

Met veel tromgeroffel kondigde de coalitie aan dat er twee uur gratis geparkeerd zou kunnen worden. Nu gaat het niet door. Verrassend is dat niet, want gratis parkeren bestaat niet. Teleurstellend is het wel, vergroot dit nu het vertrouwen in het stadsbestuur? De coalitie heeft zich bovendien vergaloppeerd door in het coalitieakkoord vast te stellen dat de ondernemers

300.000 euro moesten meebetalen aan het parkeren.

Participatie

Het gaat beter met Almelo, maar helaas niet met iedereen. Nog te veel mensen kunnen niet meedoen, bijvoorbeeld omdat ze niet de juiste opleiding hebben, of omdat ze het slachtoffer zijn van arbeidsdiscriminatie. Omdat in onze openbare ruimte nog te weinig rekening wordt gehouden met mensen met een beperking. Wat is er gebeurd met de door de raad gevraagde inclusie-agenda? Verder heeft de gemeenteraad bijvoorbeeld drie jaar geleden een motie aangenomen over openbare toiletten in de binnenstad. Ze zijn er nog steeds niet. aangenomen over openbare toiletten in de binnenstad. Ze zijn er nog steeds niet. Zelfs de tribune in onze eigen raadzaal is moeilijk begaanbaar voor mensen die slecht ter been zijn.

Recent is de concept Uitvoeringsregeling Participatiewet 2019-2022 verschenen. De regeling beschrijft een nieuwe indeling in groepen van bijstand tot statushouders en van jongeren tot nuggers. Getalsmatig zijn er voor bepaalde groepen al doelen gesteld. Denk bijvoorbeeld aan het aantal mensen in een bijstandsuitkering eind 2022.

Onder de noemer van het realiseren van effectiever beleid en bij (macro-) economische meewind trekt het lokale bestuur de regie- en uitvoeringsrol weer meer naar zich toe. De gemeente bedenkt de modellen, maatregelen en oplossingen gaat het probleem oplossen. Dat wat in jaren aan ervaringsdeskundigheid opgebouwd is met maatschappelijke partners wordt ter discussie gesteld. D66 vraagt zich af of de beoogde doelstellingen met de gekozen insteek realistisch zijn. De financiële resultaten worden al verdisconteerd in het langetermijnperspectief en de realisatie wordt opgehangen aan het succes van onder andere de wijkteams.

In dit verband pleit D66 ervoor om heel kritisch en bewust te kijken naar samenwerkingsverbanden met een toegevoegde waarde. Kies niet standaard vanuit de primaire verantwoordelijkheid van een gemeente (middelen, baten/lasten, opbrengsten) maar kijk naar de sociale, maatschappelijke bijdrage en competenties van partners, hun prijs /kwaliteitsverhouding ten opzichte van het uitvoeren 'in eigen beheer' en ga de samenwerking aan! Alloceer de middelen, instrumenten en activiteiten lager in deze samenwerkingsverbanden en ga waar mogelijk no cure no pay-constructies aan.

In dit verband verwijzen we naar de gang van zaken rond Soweco. Met begrip voor de ongetwijfeld goede redenen vanuit de GR kwalificeren we de aanpak als 'de knuppel in het hoenderhok gooien'. Wij zijn van mening dat dit eerder destructief is dan dat het mogelijkheden biedt om te komen tot nieuwe samenwerkingsvormen. Maatschappelijke effecten op langere termijn rechtvaardigen een zorgvuldige aanpak en meer tijd. D66 gaat ervan uit dat het college de mensen die het nodig hebben beschermt en beschut werk in de toekomst zorgvuldig inricht. D66 volgt de ontvlechting van de GR en NV Soweco op de voet.

Regionale samenwerking

De afgelopen jaren is de samenwerking binnen de Regio Twente niet altijd soepel verlopen, maar dat neemt de noodzaak voor die samenwerking niet weg. Het leven van de meeste Twentenaren speelt zich nu eenmaal grotendeels binnen Twente af. D66 is daarom voorstander van deelname aan de regiodeals.

Sport en Cultuur

Sport en cultuur zijn erg belangrijk voor een samenleving. Sporten en bewegen is goed voor mensen. Het is gezond: het voorkomt dat mensen ziek worden en verhoogt hun welzijn. D66

vindt daarom dat Almelo een actief sportbeleid moet gaan voeren, waarbij sport onder meer gebruiken voor sociale ontwikkeling en als preventie- en participatiemiddel. Het college constateert in de perspectiefnota terecht dat sport en cultuur ook een rol kunnen spelen bij preventie in de zorg. D66 vindt dat Almelo een sportnota moet hebben waar we in de komende jaren mee kunnen werken. Ook gaat de D66-fractie er van uit dat het college er alles aan zal doen om het cultuuraanbod zoals we dat kennen in Almelo, in stand te houden en te bevorderen, omdat dit bijdraagt aan het gevoel van welzijn van onze inwoners en tevens geïnteresseerden uit omliggende gemeenten naar onze stad trekt.

Bij het stimuleren van bewegen horen ook aantrekkelijke fiets/en wandelroutes. D66 pleit voor een duidelijke bewegwijzering en duiding van wandel- en fietsroutes. Een aantal inwoners bij de motiemarkt gaf aan dat de binnenstad van Almelo qua fiets-en wandelroutes een witte vlek is. Het verbeteren hiervan biedt een kans om meer mensen naar de binnenstad te trekken.

Tot slot een opmerking over mogelijke ombuigingen wat subsidies betreft. Het is makkelijk om te roepen dat er van een subsidie wel wat af kan of dat een subsidie moet worden geschrapt. Daar moeten we voorzichtig mee zijn, D66 pleit voor een zorgvuldige afweging. Door rücksichtslos subsidies in te trekken haal je alle initiatieven uit de gemeenschap!